

Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej

Fundusze Europejskie

Projekt realizowany przez
Fundację Rozwoju Systemu Edukacji
na zasadach programu Erasmus+

www.frse.org.pl/fers-edukacja-szkolna

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Zarządzanie przedsięwzięciem - kwestie jakościowe

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZARZĄDZANIE - KWESTIE JAKOŚCIOWE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

- Działania informacyjne i promocyjne są elementem realizacji przedsięwzięć dofinansowanych z Funduszy Europejskich.
- **Działania te są równie istotne jak wszystkie pozostałe i podlegają kontroli.**
- Instytucja, która otrzymała dofinansowanie z Funduszy Europejskich, ma obowiązek informowania opinię publiczną, uczestników i odbiorców o uzyskaniu dofinansowania.
- Niewypełnienie niektórych obowiązków może skutkować pomniejszeniem dofinansowania (na co wskazują zapisy w umowie o dofinansowanie).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

■ Warunki szczegółowe Umowy

DODATKOWE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE WIDOCZNOŚCI FINANSOWANIA UNIJNEGO

(...) realizator informuje o wsparciu otrzymanym w ramach programu FERS we wszelkiej korespondencji i materiałach promocyjnych, również na stronach internetowych i w mediach społecznościowych. Wytyczne dostępne są pod adresem: <https://www.frse.org.pl/fers-edukacja-szkolna-konkurs-2023>.

■ Warunki ogólne

EKSPONOWANIE INFORMACJI O FINANSOWANIU ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH

(...) wszelkie związane z działaniem komunikaty lub publikacje, wydawane przez realizatora, w tym podczas konferencji, seminariów lub we wszelkich materiałach informacyjnych lub promocyjnych (takich jak broszury, ulotki, plakaty, prezentacje itp.):

- a) wskazują, że działanie zostało dofinansowane ze środków Unii oraz
- b) zawierają emblemat Unii Europejskiej. W przypadku umieszczania emblematu w sąsiedztwie innego logo, emblemat Unii Europejskiej jest odpowiednio wyróżniony.(...)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

- **Kiedy?**

Od momentu uzyskania dofinansowania tj. od podpisania umowy do końca realizacji przedsięwzięcia lub do końca okresu trwałości.

- **Co?**

Działania informacyjne i promocyjne oraz dokumenty związane z realizacją przedsięwzięcia, które trafiają do wiadomości publicznej lub są przeznaczone dla uczestników muszą być oznakowane.

Wszystkie materiały promocyjne, gadżety, prezentacje, artykuły itp.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

Jak tworzyć treści z informacją o wsparciu z Funduszy Europejskich?

W materiałach i działaniach informacyjnych lub promocyjnych dotyczących przedsięwzięcia należy:

- a) wypełnić obowiązki informacyjne np. oznakować działania obowiązkowymi zestawieniami znaków, umieszczać tablice, plakaty i naklejki,
- b) oraz w treści materiału podać rzetelną informację o dofinansowaniu z Unii Europejskiej !

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

- **Oznaczenie musi zawierać znaki** : Znak barw Rzeczypospolitej Polskiej, Znak Unii Europejskiej, Znak Funduszy Europejskich

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- **Liczba znaków w zestawieniu** (tzn. w jednej linii) nie może przekraczać czterech. Nie można w zestawieniu umieszczać znaków wykonawców, którzy nie są beneficjentami. Inne znaki, jeśli są potrzebne można umieścić poza zestawieniem - linią znaków.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

➤ Niedopuszczalne zastosowanie znaków i animacji

Zmiana proporcji
i elementów znaku
względem siebie

Deformacja znaku

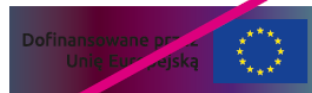

Zmiana proporcji i elementów znaku
względem siebie

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Umieszczenie znaku pełnokolorowego
na kolorowych tłach lub dostosowywanie do tła

Deformacja znaku

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Stosowanie w znaku innego kroju

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

Motyw marki Fundusze Europejskie

- **Element przewodni** tożsamości wizualnej marki składa się z symbolu - prostokąta w kolorze i proporcjach sygnetu (flagi) UE i niebieskich gwiazd z sygnetu znaku Funduszy Europejskich oraz napisu „Fundusze Europejskie” na niebieskim polu.
- **Motyw marki** to element przewodni rozszerzony o dwa prostokąty.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

Motyw marki Fundusze Europejskie

Zdjęcie projektu

Tekst prezentujący idee,
pomysły, zamierzenia.

- **Motyw marki** jest podstawowym narzędziem w budowaniu layoutu. W jednym polu możemy umieszczać zdjęcia lub grafikę, w drugim - tytuły, hasła lub teksty.
- Obowiązkowy **zestaw znaków** zamyka layout.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

INFORMACJA I PROMOCJA

- **Oznaczenie miejsca realizacji działań**
- **Plakat**
 - ✓ Musi się znajdować w **miejscu realizacji przedsięwzięcia, w dobrze widocznym i ogólnodostępnym miejscu.**
 - ✓ **Przynajmniej jeden plakat w siedzibie Realizatora.**
 - ✓ **Wzór plakatu jest obowiązkowy**, tzn. nie można go modyfikować, dodawać lub usuwać znaków poza uzupełnieniem treści we wskazanych polach.
 - ✓ **Wzory dostępne są na stronie:**
<https://www.rozwojspoleczny.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/promocja-programu/>.

Fundusze Europejskie

Dofinansowane przez Unię Europejską

[Nazwa beneficjenta do uzupełnienia]
realizuje projekt [tytuł projektu do uzupełnienia]

Dofinansowanie projektu z UE:
[kwota w PLN do uzupełnienia]

www.mapadotacji.gov.pl

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

➤ Oznaczenie sprzętu

➤ Naklejka

- Obowiązek umieszczenia naklejki na zakupionym sprzęcie ze środków UE i budżetu państwa.
- Naklejka musi zawierać: zestawienie znaków właściwe dla programu oraz tekst „Zakup finansowany ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa”.
- Wzór jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

➤ Strona internetowa / konto w mediach społecznościowych

Musi się tam znaleźć :

- ✓ **informacja o otrzymaniu dofinansowania z UE,**
- ✓ **opis przedsięwzięcia, w tym opis jego celów i rezultatów,**
- ✓ **zestawienie znaków: Funduszy Europejskich dla RS, barw Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej.**

Oznaczenia na stronach internetowych i w mediach społecznościowych występują zawsze w wariantach pełnokolorowym.

Nie można tu zastosować wersji achromatycznych!

Jeżeli tworzysz nową stronę internetową, którą finansujesz w ramach dofinansowania z UE, **oznaczenia graficzne muszą znaleźć się na samej górze strony internetowej.**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

➤ Strona internetowa / konto w mediach społecznościowych

Opis przedsięwzięcia na stronie internetowej musi zawierać min.:

- a) **tytuł** lub jego skróconą nazwę,
- b) **działania**, które będą realizowane w ramach dofinansowania (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.)
- c) **grupy docelowe** (do kogo skierowany, kto z niego skorzysta),
- d) **cel** lub cele,
- e) **efekty**, rezultaty (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów),
- f) **wartość przedsięwzięcia** (łączny koszt),
- g) **wysokość wkładu z Funduszy Europejskich**.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

INFORMACJA I PROMOCJA

Aby zachować właściwy standard oznaczeń, zaleca się korzystać z gotowych wersji elektronicznych znaków umieszczonych na portalu:

<https://www.rozwojspoleczny.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/promocja-programu/>

Obowiązkowa lektura:
Księga Tożsamości Wizualnej marki
Fundusze Europejskie 2021 - 2027

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Warunki szczegółowe (art. I.14 Wsparcie włączenia)

Na każdym etapie przedsięwzięcia Realizatorzy zobowiązani są do:

- przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji
- realizacji najistotniejszych praw i zasad zawartych w Karcie Praw Podstawowych
- przestrzegania obowiązków wynikających z Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych
- przestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju
- stosowania standardu minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Zasada równości szans i niedyskryminacji:

- przekazywanie informacji o projekcie różnymi kanałami
- dbałość o stosowanie języka, który nie jest stereotypowy i nie wyklucza żadnej z płci
- zawarcie w procesie rekrutacji informacji dot. udziału w mobilności osób o mniejszych szansach oraz zapewnienie usprawnień w celu umożliwienia tym osobom udziału w procesie rekrutacji
- ocena zasadności udziału w mobilności jedynie w oparciu o kryteria merytoryczne
- w przypadku zakwalifikowania się do projektu osoby z orzeczoną niepełnosprawnością: możliwość rozliczenia mobilności wg kosztów rzeczywistych i pokrycie uzasadnionych kosztów dodatkowych związanych z jej udziałem w mobilności
- dostosowanie programu oraz długości mobilności do potrzeb i możliwości osób o mniejszych szansach
- zachowanie równości szans K i M w oparciu o standard minimum

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Karty Praw Podstawowych (przykłady):

- **Art. 8 - Ochrona danych osobowych:** dodanie w dokumentach projektowych zapisów RODO
- **Art. 14 - Prawo do nauki:** zapewnienie bezpłatnej oraz dostosowanej do potrzeb możliwości uczenia się wszystkim uczestnikom, w tym wzmacnianie kompetencji zawodowych i kluczowych
- **Art. 20 - Równość wobec prawa oraz Art. 23 - Równość kobiet i mężczyzn:** przekazywanie informacji o projekcie różnymi kanałami; dbałość o stosowanie języka, który nie jest stereotypowy i nie wyklucza żadnej z płci; prowadzenia rekrutacji do projektów w oparciu o zasady niedyskryminacji, równego dostępu do informacji o realizowanym projekcie i równości szans
- **Art. 21 - Niedyskryminacja:** zasadność udziału danej osoby w mobilności oceniane będzie jedynie w oparciu kryteria merytoryczne

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Karty Praw Podstawowych (przykłady):

- **Art. 24 - Prawa dziecka:** przestrzegania praw dziecka, w tym praw ucznia
- **Art. 26 - Integracja osób niepełnosprawnych:** możliwość rozliczenia mobilności wg kosztów rzeczywistych i pokrycie uzasadnionych kosztów dodatkowych bezpośrednio związanych z udziałem w mobilności osób o mniejszych szansach; dostosowanie programu oraz długości mobilności do potrzeb i możliwości osób o mniejszych szansach; zawarcia w procesie rekrutacji uczestników informacji dot. udziału w realizacji działań osób o mniejszych szansach oraz zapewnienie usprawnień w celu umożliwienia tym osobom udziału w procesie rekrutacji
- **Art. 37 - Ochrona środowiska:** propagowania działań i zachowań odpowiedzialnych i zrównoważonych środowiskowo; możliwość realizacji podróży z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu; realizacja działań w sposób przyjazny środowisku

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych (przykłady):

- Art. 5 - Równość i niedyskryminacja
- Art. 7 - Dzieci z niepełnosprawnościami
- Art. 9 - Dostępność
- Art. 20 - Mobilność
- Art. 21 - Wolność wypowiedzania się i wyrażania opinii oraz dostęp do informacji
- Art. 24 - Edukacja

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Obowiązek przestrzegania Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych:

Dostępność: możliwość korzystania z infrastruktury, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz produktów i usług. Pozwala ona w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. Stosowanie ww. zasady oznacza, że wszystkie produkty projektów (w tym usługi), które otrzymają dofinansowanie z FERS, muszą być dostępne dla wszystkich użytkowników i użytkowniczek.

Przykładami tych produktów są: strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja.

Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 wraz z załącznikami: w załączniku nr 2 zostały opisane Standardy dostępności, które należy stosować przy realizacji projektów FERS.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

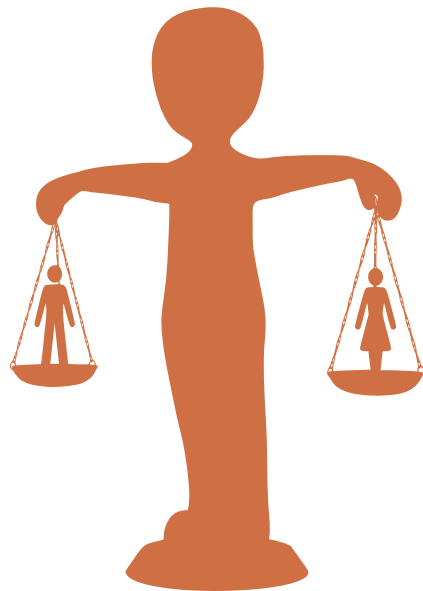

ZGODNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZASADAMI HORYZONTALNYMI

Stosowanie standardu minimum zasady równości kobiet i mężczyzn:

Standard minimum:

- narzędzie używane do oceny realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach przedsięwzięć współfinansowanych z EFS+
- obejmuje pięć zagadnień i pomaga ocenić, czy uwzględniono kwestie równościowe w ramach analizy potrzeb, zaplanowanych działań, wskaźników lub w ramach działań prowadzonych na rzecz zespołu projektowego
- stanowi załącznik nr 1 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Zarządzanie przedsięwzięciem - zespół projektowy

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

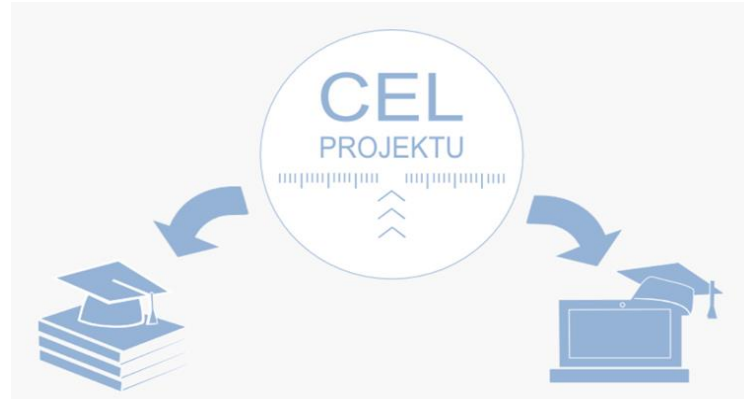
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZARZĄDZANIE

Realizacja projektu unijnego ma swoją specyfikę, z którą wiążą się:

- Wyzwania związane z zarządzaniem - kierowanie zespołem, praca w zespole, planowanie, zarządzanie budżetem, realizacja harmonogramu, monitoring, ewaluacja.
- Obowiązki wynikające z faktu otrzymania dofinansowania z funduszy unijnych - konieczność stosowania zapisów Umowy o dofinansowanie, uzgadniania z FRSE zmian w projekcie, prowadzenie działań według cyklu życia projektu.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZARZĄDZANIE

Zespół projektowy

- **Zespół**, nie jedna osoba.
- **Rola Koordynatora.**
- Możliwość włączenia czasowo **dodatkowych osób.**
- **Komunikacja w zespole.**
- Komunikacja z przełożonym, OP, instytucją partnerską, innymi zespołami i podmiotami.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZARZĄDZANIE

Zespół projektowy

Skład zespołu projektowego:

- merytorycznie zaangażowane osoby w przedsięwzięcie
- znające szeroki kontekst
- również osoby bez doświadczenia
- koordynator - zarządzanie zespołem projektowym, zlecanie zadań i kontrola ich wykonania

- Znajomość zasad programu
- Jasny podział zadań i odpowiedzialności w zespole
- Dbanie o atmosferę w zespole

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZARZĄDZANIE

Zarządzanie projektem będzie łatwiejsze jeżeli zostanie...

- Odpowiednio zaplanowany czas pracy np. opracowując dokładny **harmonogram**.
- Wyznaczony **podział zadań**, **role** projektowe - wyznaczenie odpowiedzialnych osób.
- Wskazanie **terminu** wykonania zadań.
- Wykorzystana tzw. **lista kontrolna**.
- Warto wykorzystywać **nowoczesne aplikacje** służące zarządzaniu, komunikacji, udostępnianiu materiałów, prowadzenia wideokonferencji.
- Oparte na **dobrej komunikacji** (również pomiędzy instytucją wysyłającą a zagraniczną instytucją przyjmującą).
- Zaplanowany **plan rozwiązywania** potencjalnych **problemów**.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Upowszechnianie i ewaluacja

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Promocja

Upowszechnianie

- Widoczność i informowanie o przedsięwzięciu
- Utrwalanie wizerunku organizacji
- Działania informujące o rezultatach
- Adresowana do szerszej grupy odbiorców
- Jej zadaniem jest dotarcie do największej liczby osób przez informację
- Pokazuje korzyści projektu

- Rozprzestrzenianie na szeroką skalę
- Eksponowanie wyników: produktów, dobrych praktyk, rezultatów i wniosków
- Dzielenie się sukcesem projektu
- Działania informujące o rezultatach
- Dedykowane węższej grupie odbiorców - osobom, które będą mogły wykorzystać rezultaty
- Umożliwia wykorzystanie i zastosowanie rezultatów
- Wykorzystuje różnorodne sposoby komunikacji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

- **Upowszechnienie to zaplanowany proces mający na celu przekonanie indywidualnych użytkowników do przyjęcia i korzystania z rezultatów projektu.**
- **Rezultat** - to, co osiągnęliśmy na skutek podjętych działań, wynik, efekt...

REZULTATY (WYNIKI)

Materialne: podręczniki, programy nauczania, cyfrowe narzędzia edukacyjne, biuletyny, broszury; sprawozdania z badań lub studia badawcze; przewodniki na temat dobrych praktyk lub studia przypadku.

Niematerialne: wiedza i doświadczenie zdobyte przez uczestników, osoby uczące się lub kadre; większe umiejętności lub osiągnięcia; większa świadomość kulturowa, lepsza znajomość języków obcych.

Indywidualne: • rozwinięte kompetencje • networking • zwiększona świadomość kulturowa

Instytucjonalne: • rozwinięte kompetencje kadry • nawiązanie partnerstwa z inną instytucją/organizacją • doświadczenie w realizacji projektów.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

➤ Upowszechnianie:

- Umożliwia prezentację rezultatów projektu,
- Skierowane do grupy odbiorców, którzy mogą wykorzystać rezultaty,
- Rezultaty nie są ograniczone własnością praw intelektualnych.

➤ Działania upowszechniające są ważne ponieważ:

- ✓ Są narzędziami transferu wiedzy i rezultatów.
- ✓ Maksymalizują wpływ i oddziaływanie na zaangażowane społeczności.
- ✓ Stanowią finalny element realizacji projektu.
- ✓ Przeciwdziałają zanikaniu rezultatów projektu.

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

- **Promocja i upowszechnianie to dwa różne pojęcia.**
- **Każde upowszechnianie rezultatów to promocja, ale nie każde działania promocyjne to upowszechnianie rezultatów.**
- **Te same narzędzie, ale różna treść.**
- **To, czy dane działanie jest promocją czy upowszechnianiem determinuje treść komunikatu**

Przykładowe działania promocyjne:

- plakaty
- dystrybucja ulotek i broszur
- newslettery
- dystrybucja gadżetów
- media społecznościowe
- strony internetowe, blogi
- dni otwarte
- gabloty szkolne

Przykładowe sposoby upowszechniania:

- wydarzenia, seminaria, konferencje
- dyskusje
- pokazy umiejętności uczestników
- warsztaty
- materiały pisemne: komunikaty prasowe, broszury, sprawozdania
- materiały audiowizualne: wideoklipy, aplikacje, podcasty
- prezentacje multimedialne
- media społecznościowe, strony internetowe, blogi
- dni otwarte, targi edukacyjne, publiczne imprezy

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UPOWSZECHNIANIE REZULTATÓW

Upowszechniaj nieszablonowo:

- **Przeprowadzenie warsztatów**
- **Prowadzenie bloga**
- materiały audiowizualne: wideoklipy, aplikacje, podcasty, prezentacje multimedialne
- **Lekcje otwarte** dla innych nauczycieli
- **Warsztaty** uczniowskie lub nauczycielskie w różnych szkołach
- **Parada** w mieście
- **Komiks** ukazujący czego można nauczyć się dzięki realizacji projektów
- **Plakat** wielkoformatowy w mieście
- **Gra miejska**
- **Forum** z udziałem różnych szkół z regionu
- **Teledysk** o projekcie i jego rezultatach
- Szkolny **flashmob/ tik tok**
- **Prezentacja** zebranych informacji podczas rady pedagogicznej
- **Wizyty w szkołach**
- Kurs dla Uniwersytetu III wieku
- Wywiady opublikowane na YT
- **Wystawa zdjęć**
- Lokalny **piknik rodzinny**
- **Konkursy** szkolne i międzyszkolne

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

EWALUACJA

- **Ewaluacja** to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów.
- Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu.

Etapy realizacji badania ewaluacyjnego:

- 1) strukturalizacja - wybór i określenie kryteriów i elementów, które mają być poddane ewaluacji
- 2) zbieranie danych - zbieranie materiałów niezbędnych do analizy
- 3) analiza - interpretacja zebranych danych, oszacowanie efektów projektu, zestawienie i porównanie danych
- 4) ocena - ocena efektów projektu w odniesieniu do uprzednio sformułowanych pytań (analiza stopnia osiągnięcia zakładanych celów)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

EWALUACJA

- **Podział ze względu na moment prowadzenia ewaluacji:** • ewaluacja wstępna • ewaluacja śródkresowa/średniookresowa • ewaluacja końcowa/pełna
- **Ewaluacji mogą podlegać następujące obszary:** rekrutacja uczestników, organizacja mobilności, zgodność przebiegu projektu z założeniami: rekrutacja mi we wniosku, postępy uczestników, promocja i upowszechnianie rezultatów
- **Przykładowe narzędzia służące do ewaluacji**
 - ✓ ankiety
 - ✓ testy
 - ✓ indywidualne raporty uczestników
 - ✓ rozmowy i wywiady
 - ✓ formularze

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

EWALUACJA

Otrzymane dane w wyniku ewaluacji powinny zostać poddane rzetelnej ocenie, na podstawie której opracowane będą **wnioski i rekomendacje**.

W tym celu FRSE rekomenduje przygotowanie **raportu z ewaluacji**, który będzie źródłem wiedzy dla znalezienia właściwych rozwiązań na przyszłość.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

SPRAWOZDAWCZOŚĆ KOŃCOWA

➤ Sprawozdanie końcowe i wniosek o płatność salda

- W ciągu **60 dni kalendarzowych** od daty zakończenia Projektu beneficjent musi przestać **sprawozdanie końcowe** z realizacji Projektu w systemie online FRSE.
 - Sprawozdanie to musi zawierać informacje niezbędne do uzasadnienia faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowalnych.
 - Sprawozdanie końcowe uznaje się za **wniosek beneficjenta o płatność salda dofinansowania**.
- Beneficjent zaświadczy, że informacje przedstawione w sprawozdaniu są **kompletne, wiarygodne i zgodne z prawdą**. Musi on również zaświadczyć, że poniesione koszty można uznać za kwalifikowalne zgodnie z Umową oraz że wniosek o płatność jest **poparty stosownymi dokumentami** potwierdzającymi, które można przedstawić w kontekście kontroli lub audytów.
- Kwoty będą wyrażone w **EUR**, ostateczna kwota dofinansowania i płatność bilansująca zostanie przeliczona przez FRSE na **PLN**.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

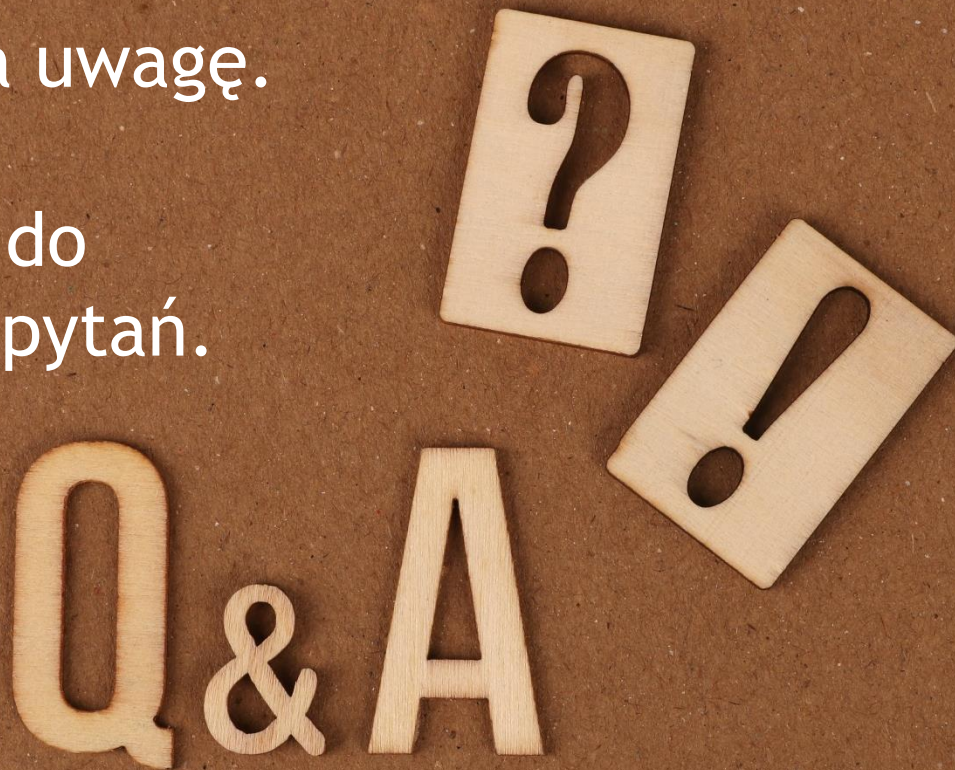
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dziękuję za uwagę.

Zapraszam do
zadawania pytań.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

